

MOTIVATIE JURY

OPTOCHT 'VOOR EEUWIG VASTGELEGD'

53e Brabantsedag 2010

Algemene opmerkingen juryleden spel:

In het algemeen geven we opmerkingen vooraf. De grote verschillen in de optocht qua spel zijn een beetje voorbij. Veel groepen begrijpen in eerste aanzet, waarom het gaat. Sommige kiezen voor sterke beelden, ander voor anekdotisch spel. Allebei prima, maar het moet wel over de gehele linie dezelfde kwaliteit hebben. Nu zaten en per groep vaak sterke wisselingen. Een sterke bordeur scene, zonder theatraal gevolg. Of een mooie wagen met een zwak naspel.

Over de gehele linie zien we nog te weinig gelaagdheid/tegenspel of hoe je het maar wilt noemen. Theater is het scheppen van beelden en spel, met daarin ook weer een tweede beeld of beleving. Dat is vaak wat verrast of tot denken stemt op onverklaarbare wijze tot vreugde.

Onze nummers een, twee en drie waren daar dit jaar gewoon het sterkst in. Over de top 5 waren we unaniem ook over de laagste 3. De grote middenmoot daartussen leverde veel discussie op. Een jurylid was geraakt. De anderen helemaal niet. Natuurlijk is jureren ook subjectief, maar het gaat soms ook over de kunde het spel over de gehele route constant hoog te houden. (we zitten expres op verschillende punten!)

1. Tilburg's Natuurdierenpark, 1948

Wagenbouwersgroep BZ&T

Artistiek/techische uitvoering

Origineel en verrassend materiaalgebruik in zowel in kostuums als wagens. De mooie olifant bleef erg op zichzelf staan in stijl. Leuk detail was het uitdelen van de apenootjes.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

De olifant met de bewegende poten was een indrukwekkend geheel. Contact met publiek door het uitreiken van de zakjes was leuk bedacht maar het geheel was te anekdotisch. Wat was nu exact de boodschap? De diversiteit van dieren? Het bestaan van de dierentuin? Is de volgorde belangrijk? Het gebruik van alledaagse elementen in de kostuums riep deze vraag nog duidelijker op: wat wil je vertellen met het gebruik/niet bewerken van deze elementen? Waar was de leverancier van de olifant? De dierengeluiden?. De verdieping/gelaagdheid ontbrak.

Spel

Mooie bewegingen van de flamingo's, top actje in een groot geheel. Vrolijk en kleurrijk. Minder was het totaal aan spel en beweging. meer op elkaar afstemmen. Uitstraling is ook belangrijk.

In de olifant zelf was het spel te mager. Dat kwam niet tegen de olifant op.

Totaal van spel te wisselvalig.

2. Goed gemengd is half gesmolten Vriendenkring Schenkels

Artistiek/techische uitvoering

Schitterend monochroom beeld zandtableau dat bijna ongemerkt tot leven komt. De ingetogenheid, eenvoud van het materiaal dat tot transparantie is gekomen. Vorm en inhoud waren één. Mooie zandtekeningen. Iets te weinig textuur, waardoor zand als huid niet herkenbaar was. De totaalvorm, het monumentale gebaar was heel geslaagd.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Prachtig geheel. Een complex productieproces wordt symphonisch weergegeven. De kleur van de wagen was eentonig maar daardoor niet minder mooi. De industrie bestaat niet meer en de verstillings/ingetogenheid is toch duidelijk overgebracht. Vraag is of het publiek heeft begrepen dat het hier gaat om de boodschap 'van zand tot glas'.

Spel

Sfeer is goed. Verzorgd spel. Het werkt. Slow motion en stilstand allebei consequent uitgevoerd. Bal scene deed afbreuk aan het beeld. Eenheid maakt indruk. Goede afstemming op elkaar. De sfeer van het plaatje is goed, Het is meer choreografie, dan theater wellicht. Complimenten van de afstemming, kostuum, schmink zand, een eenheid.

3. Peter Reijnders wekt sprookjes tot leven De Oude Ambachten

Artistiek/techische uitvoering

Leuke poging om de primitiviteit van de oude Efteling techniek in beeld te brengen, maar had nog best een stapje verder kunnen gaan, zodat we ook het sprookje nog hadden meegekregen en de poezie niet alleen ontluisterd was. Dit primitieve is wel mooi doorgedacht in de muziek.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Krakkemikkigheid van de beginnende Efteling is duidelijk overgekomen. Uitwerking was aardig niet fraai. Geen boeiende uitwerking in het spel. De laatste scene is totaal niet begrepen en doet hiermee ernstig tekort aan de totaalboodschap. De muziek leek de drager van de boodschap: zonder de muziek was de boodschap te zwak overgekomen.

Spel

Weinig expressief. Inzet met publiek te werken, maar het kwam er mondjes maat uit. Spel implodeert bij. Denk aan de aankleding en opbouw. De details zijn ook belangrijk.

4. Parachutisten Market Garden, Son 1944 Vriendenkring De Rijden

Artistiek/technische uitvoering

Prachtig totaalbeeld in een slimme constructie van lantaarnpalen. Hoewel het plaatje erg mooi was was het jammer dat er weinig dynamiek was in het beeld. Enig commentaar op de actie had het geheel een diepere laag gegeven en wat meer eigenheid, als reactie van deze tijd op de historie. Op die manier was er ook misschien wat meer dynamiek uit voortgekomen.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Het begin van de onverstoorde wereld overlopend naar waakzaam om vervolgens om te slaan naar onheil was sterk. De uiting van machteloosheid, dreiging en angst verdiende meer aandacht. Met relatief weinig middelen is de wagen slim gemaakt. De tijdsgeest was duidelijk aanwezig. De muziek was drager van de boodschap, haast te belangrijk.

Spel

Militairen te voet fijn samenspel en mooi, spannende gezichtsuitdrukkingen. Stil spel is heerlijk om naar te kijken. Compliment over muziek en geluideffecten. Mooie kleding en sfeer. Mag allemaal wel strakker. Figuratie met parachute als 'vlieger' is mooi beeld

5. Het Philips Paviljoen bevreedt de wereldexpo van 1958 Het Zij Zo

Artistiek/technische uitvoering

De sfeer van de 50-er jaren was goed verbeeld in met name de kostuums en de zorgvuldige grime. Qua decor en materiaalkeuze had het uitgesprokener en zorgvuldiger kunnen zijn. De beweging door het decor was wel erg leuk en viel mooi samen met de continuïteit van een tentoonstellingsstroom.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Zeer gefragmenteerde uitwerking van boodschap. Teveel informatie en teveel thema's waarbij ook nog de lijn ontbrak waardoor de kern van de boodschap uiteenviel. Een transparante uitwerking van het Philips paviljoen had bij kunnen dragen aan een verduidelijking van de boodschap. De boodschap moet eenvoudiger worden weergegeven. Cola meisje sprong uit het geheel.

Spel

Diversiteit maakt eenheid. Veel mooi echt spel, dat is fijn. Kostuum en spel aangepast bij het tijdsbeeld. Lange stoet aan het eind was de muziek niet goed te horen. Cola meisje had fijn en verzorgd spel.

6. De Halve Zolenlijn

Vriendenkring Snoeijen

Artistiek/techische uitvoering

Mooie compositie, krachtig beeld. Maar waarom zo depressief? Was dat de sfeer die het nu bij een wandelaar oproept? De angst voor de moeraswezens? Wel erg sfeervol en eenheid vorm en beweging. Mooie muziek en grime. Surëele locomotief met klapstoompijp. Maar waar is de geschiedenis van de halve zolen? We zagen wat er nu nog over is en niet wat verdwenen was.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Mooie geheel, gelet op detail. Het overbrengen van de mystiek is gelukt. Helaas een somber totaalbeeld. Het moeras was prachtig en droeg bij aan de verklaring van het mysterie. Het idee van het halve zolenlijntje en de locatie ervan hebben we gemist. Er had meer geluid mogen worden toegevoegd. Vraag is of het publiek de boodschap heeft begrepen.

Spel

Eenheid in beeld geluid spel is goed, de wisseling was fijn in timing. Originaliteit was minder en het oogde ook een beetje saai. Zorgvuldigheid is goed, maar het is te voorstelbaar.

7. Kindsheidoptocht, Erp 1948

Vriendenkring De Engelse Tuin

Artistiek/techische uitvoering

De wagen geeft goed de sfeer aan van het onderwerp. Een pijnlijk verleden is hier adequaat vormgegeven. Wel erg saai en statisch. Geen eigen draai of eigen commentaar gegeven, waardoor een minder boeiend geheel is ontstaan.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

De thematiek is niet meer herkenbaar. De aandacht voor kerken is verzadigd en mogelijk teveel geweest. De weergave is gedateerd en te gesloten. Er mag meer diepgang in het concept. Geen gebruik gemaakt van metaforen.

Spel

Te bewegingsloos. Met een kostuum aantrekken ben je er niet. Er moet gerepeteerd. Er gebeurt te weinig op spelmatig vlak. Te weinig idee. Spel komt nog te veel als nagerecht.

8. Anna's poffer, indrukwekkende momenten uit een sober leven

Vriendenkring De Laarstukken

Artistiek/techische uitvoering

gaf als titel: Indrukwekkende momenten uit een sober leven. In alle opzichten is de groep er goed in geslaagd dit tot uitdrukking te brengen. Poetische sfeer, mooie details, het luchtige van het broquante van de mutsen. Materiaalgebruik verrassend, zoals de gespoten cd's, de paraplu's. De mooie subtiele kleurnuances. De levensfasen waren herkenbaar, maar prachtig in beeld gebracht en dat alles door de de Brabantse poffer. Het overhandigen van de bidprentjes maakten de handeling helemaal af. Een punt van kritiek: de onderkant van de wagens had net iets meer aandacht kunnen krijgen zeker omdat de bovenkant zo prachtig was.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Het leven in hoofdmomenten trekt voorbij. De poffer is de enige versiering in het verder sobere leven. De vertaling is niet alleen historisch verantwoord maar ook pakkend qua beeld. De muziek verbond het geheel. Er was zelfs verschil te zien in de poffers per thema. De boodschap was duidelijk vertaald en bovendien een fraai en fris geheel. Er ontstond een gevoel van herkenning. Briljant was het contact met het publiek door het uitreiken van het bidprentje. Hiermee werd eventueel heersende onduidelijkheid definitief weggenomen. Er had nog een geurelement kunnen worden toegevoegd, maar eigenlijk rook men in het voorbijgaan de bloemen door de duidelijke uitwerking. Klein punt van kritiek is wellicht dat de afhankelijke wagens dicht bij elkaar horen en ook moeten blijven tijdens de tocht aangezien dit het thema in takt houdt.

Spel

Mooi ingetogen, subtiel spel, dubbelbeeld van boven en onderwereld in de poffer geeft verbeelding. Gelukzalig. Intens Originele vertaling. Ogen tekort. Kortom Theater!

9. Rijks Krankzinnigengesticht te Grave Vriendenkring van Gaal

Artistiek/techische uitvoering

De wagen had een beklemmende sfeer, maar ondanks dat was hij toch ondergeschikt aan het nog beklemmender spel. Dit was jammer, want daardoor ontstond in het geheel een eendimensionaal beeld van de 'wereld van het gesticht'. Mooie details, zoals de bloedvatvertakkingen in de hersens bovenop en de prachtige kleuren van blauw, bloedrood en off white. Mensen als spinnen in dwangbuizen. Prachtige schmink van letters op het gezicht van de sprakelozen.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Voor het publiek een zeer herkenbare vertaling van het thema. Voorspelbaar maar duidelijk spel. Benauwing en beklemming komt duidelijk over. Het spel ontstijgt de uitwerking van de wagen: complimenten!! We misten de vrolijke gekte. Het ontheemde gevoel werd versterkt door o.a. de weergave van de hersenen op de wagen. De finale uitleg met de 5 spelers die D.W.A.A.S. uitbeeldden was sterk. Wellicht is door het sombere onderwerp de score minder hoog dan bij een lichter thema.

Spel

Een iemand speelde een mooi gek, vele anderen speelden cliché matig. Gek spelen is niet gek doen. Durf te kiezen, dat spelers die het kunnen echt acties maken dat ook doen en anderen wellicht figureren

De 'wagen' gaf wel meer gelaagdheid. De na stoet met de beschreven gezichten ook mooi. Toch een te wisselend beeld over het geheel. Muziek keuze goed, professoren en verpleegster op stelten rolschaatsen fijn. Ook mooie actie van dwangmatig strijkend meisje

10. George Pals leven in beeld Vriendenkring Ietskes Schiff

Artistiek/technische uitvoering

Bijzondere vrolijke wagens. De sfeer van de animaties was goed getroffen in decor en kostuums en grime. Vooral de grime was erg grappig. De muziek was erg leuk in combinatie met de beweging. Mooie details in de wagen zoals de bewegende trein, de walk of fame en de bewegende filmstrip onderaan de wagens. Het simplistische karakter had er iets meer in beweging uitgetild kunnen worden. Vorm en inhoud klopten hier erg goed en versterkten elkaar. De kleuren hadden iets meer kunnen sprankelen, waren wat vergrijsd.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Pal was onbekend maar heeft nu enigszins postuum bekendheid verworven. De ontwikkeling van Pal als simpele filmmaker tot belangrijk man in Hollywood kwam duidelijk over. Het was een druk geheel. De link met Philips is niet overgekomen. Komisch spel. Het handelsmerk (poppenanimatie) had sterker gemogen. Pakkendere muziek met veel blazers had de tijdsgeest beter weergegeven.

Spel

Overtuigend en met plezier gespeeld, veel plezier, Echt een groep en een groepsperformance. Hierdoor in energie een positieve uitzondering. Mooie spelmomenten. Wel veel te zien. Mooi, maar het kan ook te veel zijn. Er was wel een verschil tussen de de 'voorstoet', minder qua spel en anderzijds de wagen. En stoet erna. Beter. Veel te zien met hier en daar een juweeltjes. Complimenten voor het dirigentje.

11. Smokkel in de grensstreek Vriendenkring Kapelstraat

Artistiek/technische uitvoering

Robuuste constructie, die echter ondergeschikt was aan de attributen. Het zwevende had benadrukt kunnen worden. Er gebeurde erg weinig. De vindingrijkheid van de mens in het smokkelen werd niet heel spannend vertoond. Wel grappig, met veel humor.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Verheerlijking van de smokkelarij. De hardheid en wreedheid ontbrak. Het waren losse elementen die teveel de praktijk van het smokkelen weergaven. Het ontbrak aan diepgang. Het moderne smokkelen was wat ver gezocht.

Spel

Grensverleggend bezig. Leuke scene met fouilleren. En de ommezwaai met de half blote dame. Verassend. Ontwikkeling zichtbaar. De grenspalen verschuiven is een mooie idee om het spel steeds weer opnieuw op te bouwen. Naspel, geïnspireerd op new kids, maar op een eigen wijze, goed uitgevoerd.

12. Sterk door werk!

Vriendenkring Hopeloos

Artistiek/technische uitvoering Sterk door werk was sterk van vorm, kleur en typografie. Het opbouwen van het spoor gaf een mooie beweging tot samenspel en was derhalve heel functioneel. Stofuitdrukking van de decoratie was erg goed getroffen. Tijdsbeeld klopte helemaal. Beweging van spelers tussen wagen en vloer/straat waren mooi verbonden. Technisch goed afgewerkt. Robuustheid van de wagen was ook wel wat log en maakte de wagen wat minder transparant. De muziekbond was erg mooi, affiches uitdelen werkte goed. Het opplakken van de affiches in de wagen was iets te decoratief en niet nodig.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Veel handen maken werk licht. 'Samen sterk' is perfect uitgebeeld. Propaganda toen en nu door de folder uit te delen was sterk. Het synchroon heien versterkte het gevoel van samen sterk. Het werken onder dwang ontbrak.

Spel

Het zwart, wit en rood kleuren waren een frisse blik. Consequent uitgevoerd machinerie gemaakt. Echt materiaal. Sfeer en logo goed. Toch niet zo hoog gekomen door de dat het te een dimensionaal is.

13. En de wereld licht op - Anton Philips

Ge wit 't oit noit nie

Artistiek/technische uitvoering

De heer Philips bovenaan in een lamp, het bestuur vd fabriek op een aansturende schommel, de werkvloer verdeeld in verschillende disciplines: glasblazers, lampenmeisjes. Het idee van de raderen: mensen van de werkvloer die de zaak in gang hielden was erg mooi. De materialisering van de raderen op de grote wagen was minder mooi, wat plat en decoratief.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Anton Philips als machtsicoon is duidelijk overgebracht. Anton als wereldspeler met duidelijk de hiërarchie die het productieproces - inclusief de hele keten - in beweging bracht. Het gehele proces van licht (tot en met de verkoop) is goed vertaald evenals het groeiende imperium. Tijdsbeeld is goed weergegeven. Het geheel had kleurrijker gekund.

Spel

Mooie eenvoudig en helder, Mooi geluid. Schommelende managers. Leuk bedacht en subtiel gespeeld. Door met een rad te draaien moet je niet vergeten, dat je ook moet spelen en dat het zin moet hebben.

14. De Gruyter, een kruideniersimperium Vriendenkring Haisjo

Artistiek/technische uitvoering

Draaiconstructie binnen/buiten werkte hier goed. Zeker met de kleine scènes die goed gespeeld telkens ontstonden. Vormgeving, materiaalgebruik cq stofuitdrukking en totaalopvatting tamelijk traditioneel. Twee bakwagens met klein gezin erin erg grappig element en ontkwamen aan de plathed van de grote wagens.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

De draaiende delen brengen een foto tot leven maar te vlak. Weinig oogstrelend en het wervende karakter van de oorspronkelijk levendige winkels ontbrak. Meer een decor dan een levendige wagen. Het tijdsbeeld klopte wel.

Spel

Het spel mocht net iets strakker. Te weinig spanning in het gezicht en lichaam. Wisselende kwaliteit in spel. Fijn om veel jonge mensen te zien. Snoepje van de week minder, niet meer doen. Er waren ook kleine verhaaltje te zien.

15. Een ritje door Antwerpen Vriendenkring De Nieuwe Hoeven

Artistiek/technische uitvoering

Leuk idee om de koets centraal op de huizen te zetten. Maar de vorm had wat speelser in gebruik kunnen zijn, zodat er een totaalverandering in beeld zou zijn. Paard erg leuk vormgegeven. Stofuitdrukking van 'karton' goed gedaan. Geluid matig.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Niet boeiend geheel, saaie uitwerking terwijl Antwerpen op zichzelf al een boeiend thema is. Een dagje Antwerpen is een dagje feest. De boodschap ontbrak. De dames met de koffer haalden speelden echter met verve!

Spel

Waar blijft de focus? Door het werken met de geluidsband. Veel te zien, maar vaak net niet goed genoeg uitgewerkt. Summier. De mannen achterop waren in combinatie met de twee dames erg leuk en hadden ook overtuigend spel.

16. De Bestendige Schoolkolonie, Heide-Kalmthout Broers-van Gerwen

Artistiek/techische uitvoering

Sierlijk beeld, maar er gebeurde erg weinig mee, omdat functie ondergeschikt was geworden aan de beweging. Zingende heide had een mooie sfeer.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

De boodschap is te complex en niet voldoende eenduidig. Het gegeven was te breed. Een element uit de school (bijv. oprichtingsfase) was duidelijker geweest. Mooie esthetische beelden maar waar is de boodschap?? De bedden maken het meer een ziekenhuis dan een school.

Spel

Mooie start met het spel van de twee mannen op het bord. Erg goed gespeeld, maar kreeg nauwelijks gevolg. Eerder aflopende energie. Gelukzaligheid van de veertjes had meer mogen zijn. Gewoon lopen is geen spel. Koor stond wat los. Hoewel er iets te zeggen was voor de live zang. Samenhang niet helemaal duidelijk.

17. Van leem tot steen Toontje Hoger

Artistiek/techische uitvoering

Textuur en materiaalgebruik was deels overtuigend. Vorm was zwak. Heel statisch beeld waarin weinig gebeurde.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

endimensionale uitbeelding, te traditioneel, niet bijzonder en niet spannend. De boodschap is duidelijk maar te simpel en niet creatief overgebracht. Een saai geheel, passief en weinig sfeer. Het kan beter.

Spel

Te anekdotisch gespeeld, mooie oude man aan het scheppen in de leem. Houd het spel vol. En maak keuzes.

18. Sinterklaasbombardement, Eindhoven 6 december 1942 Vriendenkring 'De Rooie Hoek'

Artistiek/techische uitvoering

De vliegtuigconstructie was wel inventief, maar qua werking was de dreiging minimaal. We zagen twee beelden voor en na de vernietiging, Niet een impressie van de vernietiging zelf. Eén geblakerd kinderschoentje en het beeld was gedramatiseerd. Ook in kleur had wat meer gezocht kunnen worden naar contrasten tussen leven en dood.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

Somber en zwaar geheel. De verhaallijn was duidelijk. Het productieproces van de lampen is goed overgebracht. Het was een statische vertaling. Het verwoesting was duidelijk maar de totale vernietiging ofwel impact bleef uit. Overdondering en imposant geluid was onvoldoende aanwezig. De verhoudingen van de afhankelijke items leken wat uit balans en dat leidde af van het thema. De in voorgaande jaren aanwezige synchronisatie van muziek en beweging bleef uit.

Spel

Abstract verbeeld, het komt wel dichtbij. De ellende wordt mooi uitgebeeld. Piloten hebben leuk gespeeld. Echte rook. Op details gelet. Toch was de opbouw niet duidelijk.

19. Mico Roomijsfabriek De Lambrekvrienden

Artistiek/techische uitvoering

De ijsfabriek van de Lambrekvrienden was pure beleving in geur, kleur en beweging. Een vloer van ijswafel. het zilver van gekoelde apparatuur. Een ijshemel waarin de kinderen het voor het zeggen hebben. De volwassenen als gedresseerde kudde aangevoerd door de strenge leidertjes in aanbidding voor de vader en moeder der ijzen. Materiaalgebruik divers, goed toegepast. De compositie van de wagen was mooi en gaf ruimte aan diverse kleine scènes voor de ernstig bebrilde jonge werknemers. Een sfeervolle, vrolijke stoet die de optocht waardig afsloot.

Overdracht van het onderwerp (inhoud)

IJs als verleider en begeerte 'druipt ervan af' en is consequent doorgevoerd. Kernwoorden: frisheid, positiviteit, plezier. Herkenbaar was de ijsbel. Uitblinker in het aanspreken van alle zintuigen (met name de vanille geur). Een vrolijk geheel, aanstekelijk en met een wervend stuk muziek. Sjakie en de Ijsfabriek, zo belangrijk voor de fantasiewereld van kinderen, werd duidelijk door de spraakmakende rol van kinderen. Het element smaak werd gemist: de kans om te laten proeven is niet aangegrepen.

Spel

Mooie rollen van de kinderen. Goed verzorgd spel. Alle handelingen werden door de kinderen mooi uitgevoerd. Muziek vrolijk. Het massale van de eindscene. Iedereen is bezig en bewust bezig met ogen en strakheid glimlach doet alles. Top gedaan. Het na spel heel simpel gedaan, met veel mensen. Met elkaar. Spel optimaal. Spelplezier en keuzes durven maken. Voor de twee bordeurs: draag het pak met verve.

